

متن و ترجمہ

اصول کافی

ثقة الاسلام

محمد بن یعقوب کلینی

(٣٢٩ق)

ترجمہ: موسسہ فرهنگی شمس الفصحی

@kafilearn

كتاب فضل العلم

باب همنشینی و ارتباط با عالمان

۱- عَلَيْهِ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ يُونُسَ رَفَعَهُ قَالَ: قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ: يَا بُنَيَّ، اخْتَرِ الْمَجَالِسَ عَلَى عَيْنِكَ. فَإِنْ رَأَيْتَ قَوْمًا يَذْكُرُونَ اللَّهَ جَلَّ وَعَزَّ فَاجْلِسْ مَعَهُمْ؛ فَإِنْ تَكُنْ عَالِمًا نَفَعَكَ عِلْمُكَ وَإِنْ تَكُنْ جَاهِلًا عَلَمُوكَ. وَلَعَلَّ اللَّهَ أَنْ يُظْلِمُهُمْ بِرَحْمَتِهِ فَيَعْمَلُوكَ مَعَهُمْ. وَإِذَا رَأَيْتَ قَوْمًا لَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ فَلَا تَجْلِسْ مَعَهُمْ؛ فَإِنْ تَكُنْ عَالِمًا لَمْ يَنْفَعْكَ عِلْمُكَ وَإِنْ كُنْتَ جَاهِلًا يَزِيدُوكَ جَهَلًا، وَلَعَلَّ اللَّهَ أَنْ يُظْلِمُهُمْ بِعُقُوبَةٍ فَيَعْمَلُوكَ مَعَهُمْ.

نقل شده است که لقمان به فرزندش گفت: پسرکم، مکان نشست و برخاستت را با دقت برگزین. اگر دیدی عده‌ای خدای عزوجل را یاد می‌کنند با آنان بنشین، زیرا اگر عالم باشی، علم تو برایت سودآور خواهد بود و اگر جاهم باشی، آنان به تو یاد خواهند داد، و چه بسا خدا آنان را در سایه‌ی رحمت خودش قرار دهد و تو را نیز در برگیرد. [اما] وقتی عده‌ای را دیدی که خدا را یاد نمی‌کنند، با آنان منشین؛ زیرا اگر عالم باشی علم تو برایت سودی ندارد و اگر جاهم

باشی، بر جهل تو خواهند افزوود، و چه بسا خدا عقوبتنی بر آنان قرار داده باشد و شامل حال تو نیز بشود.

۲- عَلَيْهِ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَخْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، جَمِيعاً عَنِ ابْنِ حَبْوَبٍ، عَنْ دُرْسَتَ بْنِ أَبِي مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ الْحَمِيدِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: مُحَادَثَةُ الْعَالِمِ عَلَى الْمَرَابِلِ خَيْرٌ مِنْ مُحَادَثَةِ الْجَاهِلِ عَلَى الزَّرَابِيِّ.

امام کاظم علیه السلام فرمودند: گفتگو با عالم بر روی زباله بهتر است از گفتگو با جاہل بر روی فرش.

۳- عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَخْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ الْبَرْقِيِّ، عَنْ شَرِيفِ بْنِ سَابِقٍ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ أَبِي قَرَّةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ علیه السلام قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلهُ: قَالَتِ الْحَوَارِيُّونَ لِعِيسَى: يَا رُوحَ اللَّهِ، مَنْ نُجَالِسُ؟ قَالَ: مَنْ يُدَكِّرُ كُمُ اللَّهُ رُؤْيَتُهُ وَ يَزِيدُ فِي عِلْمِكُمْ مَنْطِقُهُ وَ يُرَعِّبُكُمْ فِي الْآخِرَةِ عَمَلُهُ.

پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فرمودند: حواریون از عیسی پرسیدند: ای روح الله، با چه کسی نشست و برخاست کنیم؟ او

گفت: با کسی که دیدار او شما را یاد خدا می‌اندازد و گفتار او بر علم شما می‌افزاید، و کردار او شما را به آخرت ترغیب می‌کند.

۴- مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ شَاذَانَ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ حَازِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مُجَالَسَةُ أَهْلِ الدِّينِ شَرَفُ الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ.

پیامبر صلی الله علیه وآلہ فرمودند: نشست و برخاست با دینداران شرافت دنیا و آخرت است.

۵- عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَصْبَهَانِيِّ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاؤِدَ الْمِنْقَرِيِّ، عَنْ سُفِيَّانَ بْنِ عَيْنَةَ، عَنْ مِسْعَرِ بْنِ كِدَامٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: لَمَجْلِسُ أَجْلِسُهُ إِلَى مَنْ أَثْقَ بِهِ أَوْثَقُ فِي نَفْسِي مِنْ عَمَلٍ سَنَةً.

امام باقر علیه السلام فرمودند: یک جلسه که با کسی می‌نشینیم که به او اطمینان دارم، از عمل یکسال برایم اطمینان بخشتر است.